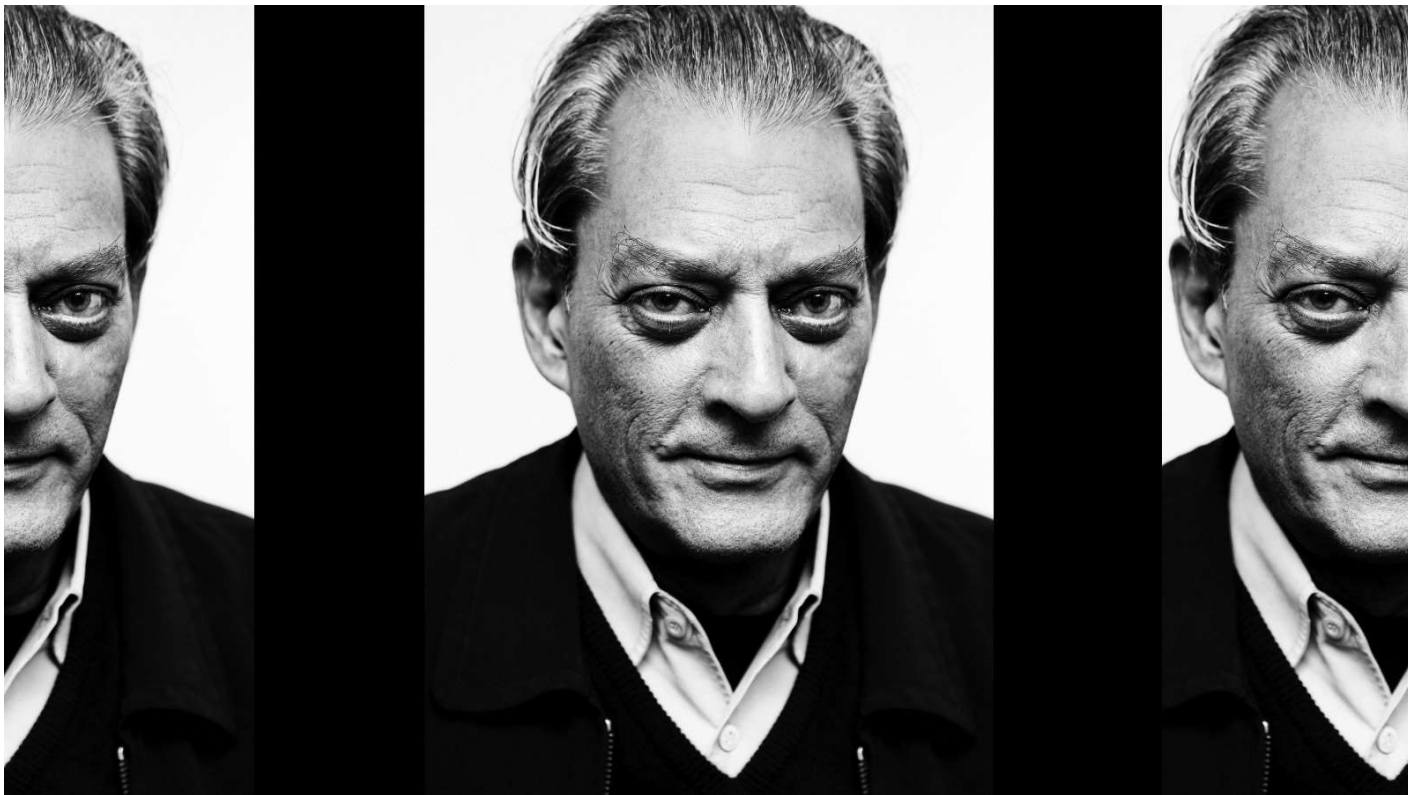

Kondenseret perle fra Auster om livet efter den store kærlighed

Paul Austers nyeste roman Baumgartner udkommer på dansk en måned før, den udkommer på originalsproget (engelsk).
Foto: Beowulff Sheehan

Bo Heimann
07.10.2023

BØGER // ANMELDELSE – Amerikanske Paul Auster har med sin 18. roman skrevet rørende om en mands kærlighed og sorg. Baumgartner vækker ganske enkelt vores sans for medfølelse og hjælper os alle til at tænke, mindes og – forhåbentlig også – elske, mens tid er, skriver Bo Heimann.

ROMAN: Baumgartner

Forfatter: Paul Auster

Oversat af Rasmus Hastrup

Forlag: Lindhardt og Ringhof. 176 sider. Udkom d. 6. oktober 2023

Baumgartner blev alene for 10 år siden, hvor hans elskede Anna døde på tragisk vis i en badeulykke. Som nu 72-årig lever han stadig i hendes fravær. For hvordan lever man egentlig, når den store kærlighed ikke længere er? Man lever på den måde, at hver dag bliver en brydekamp med sorgen, gør man.

Paul Auster har skrevet en kondenseret perle af en historie om livet, kærlighed, erindring og ikke mindst sorg. Han har portrætteret en gammel mand, der sørger dybt, men som dog er klog i sit savn. Eksistensens uudgrundelighed og vores erindrings usikre natur strejfer derfor os læsere på måder, der giver anledning til at mærke både håb, sorg og hjertesmerter.

Samtidig er der også flere steder god grund til at trække på smilebåndet. Rasmus Hastrup har derudover begået en oversættelse, der er svær at forestille sig bedre. Der er med andre ord tale om en fremragende roman.

“Fortid og nutid flyder sømløst ind og ud af hinanden på elegant Austersk vis med glimt i øjet, præcise observationer og detaljer i dans med eksistentielle erkendelser

Professor Baumgartner havde været vanvittig af sorg det første halve år efter Annas død. Han havde vågnet og været forvirret over, at hun ikke var der, han havde skrevet på hendes Smith Corona for at blive ved med at høre lyden fra hendes arbejdsværelse, været hendes garderobe igennem mange gange, skrevet pornografiske kærlighedsbreve til hende og sendt dem til deres adresse, for at forestille sig hendes glæde ved at modtage dem med posten.

Først havde sorgen dikteret cølibat, siden “traurig masturbation”, der langsomt gik over i de sidste løbture efter kvinder – “halvhjertede, planløse erobringer blandt diverse enker og fraskilte kvinder i Princeton, New Brunswick, Brooklyn og Manhattan og en enkelt gang så langt væk som Shelter Island”. Nu løber han ikke længere efter nogen. I sit inderste havde han længe været død.

Baumgartner er egentlig færdig med at skrive en lille bog om Kierkegaard og klar til at begynde en ny, den sidste inden pensioneringen, men bruger det meste af sin tid i ensomheden til at tænke tilbage på sine 40 år sammen med Anna.

Paul Auster

Baumgartner

roman

LINDHARDT OG RINGHOF

Paul Auster nye roman er blevet til, mens han har modtaget behandling for en kræftdiagnose.

De mødte hinanden som fattige studerende i New York i 1968, hvor de forbandt sig på en måde, der kan gøre enhver romantiker jaloux. Hun havde “strålende, opmærksomme øjne”, og selvom de indledningsvis måtte bruge hele og halve år i forskellige verdensdele, fordi der blev rejst, skrevet og studeret, så bevarede de kontakten i en hyppig og grundig brevudveksling. Det var kærlighed for livet. Indtil guderne altså fandt det passende at stjæle hans kone fra ham.

Baumgartner tænker også på sin barndom i Newark, på hans polsk-fødte far, der som skrædder ikke fik gjort noget ved sine revolutionære inklinationer, og på sit besøg i morfaderens polsk-ukrainske (den havde også været både tysk og østrig-ungarsk) landsby.

Fortid og nutid flyder sømløst ind og ud af hinanden på elegant Austersk vis med glimt i øjet, præcise observationer og detaljer i dans med eksistentielle erkendelser.

Auster viser nødvendigheden af at være forbundet

Ligesom det hele er gået helt i stå, så brænder han sig på en åndssvag kasserolle – den selvsamme kasserolle han var ude at købe, da han mødte Anna. Det bliver på en mærkelig måde en ny begyndelse. En meget venlig elmåler, Ed Papadopoulos, hjælper ham efter et fald i kælderens og bliver en ven.

“Baumgartner er et fantastisk kondenseret portræt af en tænksom mand

Og der er jo også Judith, som han rent faktisk rigtigt godt kan lide. Annas gamle veninde dog, men som han efter alle disse år ikke desto mindre overvejer at fri til, her 46 år efter at han friede til Anna. Han frygter dog hendes svar. Men det må nok gøres, for:

“ensomhed dræber, den æder bid for bid, indtil ens krop er fortæret. Man har ikke noget liv uden forbindelse til andre, og hvis man er så heldig at være tæt forbunden til en anden, så tæt, at den anden er lige så vigtig som én selv, bliver livet ikke bare muligt, men godt.”

Og pludselig viser en ph.d.-studerende interesse for Annas forfatterskab, så måske kan hendes geni – det er Baumgartner ikke i tvivl om, at hun var – endelig komme til sin ret. Det sætter Baumgartner alt ind på skal ske, måske også fordi den unge kvindelige forsker minder ham om Anna.

Mere skal ikke afsløres her, hvor det blot skal konstateres, at Auster med sin 18. roman har skrevet rørende om en mands kærlighed og sorg. Baumgartner vækker ganske enkelt vores sans for medfølelse. Vi er alle kastet ud i noget dybest set uforståeligt i spændet mellem fødsel og død, og vi kæmper alle for en smule lykke undervejs (og vi erfarer, hvor lunefuld den er, hvis vi altså skulle være så heldige at møde den). Vi er væsener, der har brug for barmhjertighed.

Baumgartner er et fantastisk kondenseret portræt af en tænksom mand, der hjælper os alle til at tænke, mindes og – forhåbentlig også – elske, mens tid er.

ERKENDELSE

kærlighed

Paul Auster

Bo Heimann

Bo Heimann, f. 1971, har som journalist og forfatter skrevet om eksistens, samfund og kultur i 25 år. Han er uddannet journalist fra DJH i 1997. Han er medstifter af Nordic Bildung. www.boheimann.com

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

ARRANGEMENTER

POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER

BLIV MEDLEM